



**НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ**

РІШЕННЯ № 1977

01.10.2025

м. Київ

Протокол № 21

Про включення Ніколаєва В. В. до Переліку осіб,
які створюють загрозу національній безпеці

До Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення (далі – Національна рада) надійшло звернення громадянина (заявник не надав згоди на розголошення відомостей стосовно його персональних даних з урахуванням вимог, встановлених Законом України «Про захист персональних даних») (вх. від 22.08.2025 № П-15а/287), яке було переслано Державним комітетом телебачення і радіомовлення України щодо розгляду питання про внесення Ніколаєва Валерія Валерійовича (Николаева Валерия Валериевича) до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці (далі – Перелік).

З метою захисту національних інтересів України у сфері інформаційної безпеки, зважаючи на деструктивний вплив пропаганди та дезінформації Російської Федерації (далі – РФ), Національною радою проведено моніторинг й аналіз матеріалів медіа та соціальних мереж із відкритих джерел щодо порушень вимог Закону України «Про медіа», за результатами яких зафіксовано поширення публічних антиукраїнських (антидержавних) висловлювань російського актора театра і кіно Ніколаєва Валерія Валерійовича, спрямованих на подальшу ескалацію військової агресії РФ проти України, продовження окупації території України, розпалювання ненависті й ворожнечі проти українського народу.

Відомості, що ідентифікують особу:

Ніколаєв Валерій Валерійович (рос. Николаев Валерий Валериевич) (далі – Ніколаєв В. В.), російський актор театра і кіно.

Місце народження: СРСР, Російська РФСР, м. Москва.

Дата та рік народження: 23.08.1965.

Громадянство: Російська Федерація.

Освіта: Школа-студія МХАТ (1990 рік, майстерня О. Табакова)

Актор, знявся у кількох популярних фільмах, зокрема у фільмах спільного російсько-українського виробництва «Ніагара», «День народження Буржуя», «День народження Буржуя – 2». Знімався також у США, Великій Британії та Франції.

Фактичні обставини, що стали причиною для прийняття рішення та обґрунтування можливості спричинення шкоди чи загрози національній безпеці, територіальній цілісності або громадському порядку:

За результатами моніторингу й аналізу поширюваних матеріалів у відкритих джерелах було встановлено, що Ніколаєв В. В. після початку вторгнення російських військ в Україну здійснює активну пропагандистську антиукраїнську інформаційну діяльність, підтримуючи та виправдовуючи агресивну політику російського воєнно-політичного керівництва шляхом участі у створенні телевізійної передачі «Щоб знали» під керівництвом одного з головних пропагандистів країни-агресора Володимира Соловйова для каналу «Соловьев LIVE» (мовою оригіналу).

В ефірі російської телевізійної програми «Жизнь и судьба» (мовою оригіналу), ведучий Борис Корчевніков, від 20.12.2023 року (<https://smotrim.ru/video/2732696>), Ніколаєв В. В., який був учасником програми заявив:

Б. Корчевніков: Я помню, какое-то время назад мы виделись и говорили про вашу идею говорить о наших героях, о героях нашей спецоперации, вообще о наших бойцах... И прошло немного времени, и я узнаю, что вы эту идею реализовали, что вы снимаете цикл вместе с Владимиром Соловьевым на канале «Соловьев LIVE». Расскажите про него.

В. Ніколаєв: Да, это действительно началось с наших с тобой обсуждений и Владимир Рудольфович (ред. – Соловйов) очень быстро отреагировал на такое предложение, дал все технические возможности и передача у нас называется «Чтобы знали»... «Чтобы знали» - это как раз о героях, которые сейчас, слава Богу, в здравии, они работают, как они сами называют свои ежедневные подвиги. Воюют и приближают ту самую победу, которую мы ждем.

Крім того, у цій програмі ведучий разом з Ніколаєвим В.В. поширювали недостовірну інформацію щодо збройної агресії та діянь держави-агресора (держави-окупанта), яка виправдовує насильницькі зміни та повалення конституційного ладу в Україні, порушення її територіальної цілісності, заперечує факт агресії та прославляє окупаційні війська та інші збройні формування держави-агресора:

Б. Корчевніков: Вы счастливый человек, что можете общаться с этими святыми, на самом деле. Они святые. Наверняка общение с этими людьми заставляет многое в собственной жизни переосмыслить... Пожив, поработав там в Америке, поняв этих людей, этот менталитет, эту культуру и прочее, вы же, наверное, на нынешние события смотрите немножко с другой глубиной. Смотрите, мы же понимаем глубинно, кто с нами воюет. Это воюют американцы руками украинцев. А почему они так делают?

В. Ніколаєв: Когда я вижу людей, которые прилетают в Киев и поддерживают режим, который там существует, поддерживают Зеленского... К сожалению, я лично знаю некоторых из них... Я думаю, что это большей частью, конечно, пропаганда. Наверное, там существует много людей, которые просто не понимают ситуации. Насколько далеки они от проблем, которые существуют, просто не знают ничего о событиях 14-го года, о перевороте, о следующем периоде – 8 лет, что творилось на Донбассе, что происходило. И не могут просто оценить, что происходит. В большей части

они поставлены в эти условия с политической стороны, чтобы они таким образом выполняли задачи, которые на них возлагают.

З відкритих джерел підтверджено факт перебування, в'їзду на тимчасово окуповану територію України Ніколаєва В. В., з порушенням встановленого законом порядку в'їзду та/або виїзду.

Онлайн-медіа «Луганский информационный центр» (<https://luginfo.ru/news/akter-valerij-nikolaev-chtenie-matusovskogo-v-luganske--osobaja/>) 10.05.2025 оприлюднило статтю «Чтение Матусовского в Луганске — особая ответственность» (мовою оригіналу), у якій повідомлялось, що актор і режисер Ніколаєв В. В. вперше після 2014 року відвідав Луганськ, де виступив з віршами Михайла Матусовського та заявив про своє бажання частіше бувати в «*исторических регионах*» (мовою оригіналу), включно з Херсонською та Запорізькою областями, та «*скорейшей победы*» (мовою оригіналу).

Вищезгадані дії мають ознаки публічної підтримки держави-агресора та створюють пряму загрозу національній безпеці України.

Таким чином, Ніколаєв В. В.:

- своїми заявами та іншими діями підтримав агресію (акти агресії) проти України, окупацію українських територій державою-агресором (державою-окупантом);

- заперечував та ставив під сумнів суверенітет або територіальну цілісність України, визнаний факт агресії проти України;

- здійснив в'їзд на тимчасово окуповану територію України та/або виїзд з неї з порушенням встановленого законом порядку в'їзду та/або виїзду;

- поширював інформацію, заборонену до поширення пунктами 1 та 12 частини першої статті 36, пункту 2 частини 1 статті 119 Закону України «Про медіа»;

- брав активну участь у антиукраїнських заходах держави-агресора (держави-окупанта), спрямованих, зокрема, на виправдання та легітимізацію агресії і окупації українських територій, популяризацію вищого керівництва та органів держави-агресора, їх посадових осіб, осіб та організацій, що контролюються державою-агресором (державою-окупантом).

Публічна підтримка Ніколаєвим В. В. злочинних дій держави-агресора та диктатора В.Путіна може слугувати подальшій ескалації збройної агресії РФ проти України, дестабілізації суспільства та підштовхнути інших людей до вчинення протиправних дій, направлених проти суверенітету та територіальної цілісності України.

Ніколаєв В. В. є відомим російський актором театру і кіно, його публічні виступи в медіа та на соціальних платформах, в яких він фактично підтримує злочинні дії держави-агресора та виправдовує війну РФ проти України, мають значний вплив на громадську думку і використовуються для популяризації ідеології так званого «русского мира», підтримки загарбницьких дій держави-агресора.

З огляду на вимоги законодавства України, з метою забезпечення інформаційної безпеки України необхідним та обґрунтованим є включення Ніколаєва В. В. до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці.

Відповідно до Стратегії інформаційної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 28.12.2021 № 685/2021 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони від 15 жовтня 2021 року «Про стратегію інформаційної безпеки» (надалі - Стратегія), Національна рада відповідно до компетенції бере участь у забезпеченні захисту українського інформаційного простору від пропагандистської аудіовізуальної продукції держави-агресора, сприяє розповсюдженню українського телерадіомовлення на тимчасово окупованих територіях України.

Серед стратегічних цілей Стратегії зазначено протидію дезінформації та інформаційним операціям, насамперед держави-агресора, спрямованим, серед іншого, на ліквідацію незалежності України, повалення конституційного ладу, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, пропаганду війни, насильства, жорстокості, розпалювання національної, міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі та ненависті, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини.

Досягнення цілей Стратегії здійснюється у тому числі шляхом:

ужиття заходів щодо запобігання та протидії поширенню дезінформації та деструктивної пропаганди стосовно європейської та євроатлантичної інтеграції України;

унеможливлення розповсюдження та демонстрації інформаційних та аудіовізуальних продуктів (продукції), проведення гастрольних заходів, що популяризують або пропагують державу-агресора та її органи влади, представників органів влади держави-агресора та їхні дії, що створюють позитивний образ держави-агресора, виправдовують чи визнають правомірною окупацію території України, містять заклики до повалення конституційного ладу, порушення територіальної цілісності України, пропаганди війни, екстремізму, сепаратизму, комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів та їхньої символіки, насильства, жорстокості, розпалювання національної, міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі і ненависті, вчинення терористичних актів, посягання на права та свободи людини і громадянина тощо.

Правові підстави для включення Ніколаєва В. В. до Переліку осіб:

Згідно з пунктами 1, 3, 4, 6 та 7 частини другої статті 126 Закону України «Про медіа» до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці включаються фізичні особи (крім осіб, які мають виключно українське громадянство), в тому числі після їх смерті або оголошення померлими, які:

- будь-якими заявами та/або іншими діями підтримали агресію (акти агресії) проти України, окупацію українських територій державою-агресором (державою-окупантом);

- здійснили в'їзд на тимчасово окуповану територію України та/або виїзд з неї з порушенням встановленого законом порядку в'їзду та/або виїзду;

- заперечують або ставлять під сумнів існування українського народу (нації) та/або української державності, та/або української мови, суверенітет або територіальну цілісність України, визнаний факт агресії проти України;

- одноразово або неодноразово поширювали інформацію, заборонену до поширення пунктами 1-4, 10-13 частини першої статті 36, пунктами 1-2 частини першої статті 119 цього Закону, брали участь у створенні інформаційної продукції, яка містить таку інформацію;

- брали активну участь у антиукраїнських заходах держави-агресора (держави-окупанта), спрямованих, зокрема, на виправдання та легітимізацію агресії і окупації українських територій, популяризацію вищого керівництва та органів держави-агресора, їх посадових осіб, осіб та організацій, що контролюються державою-агресором (державою-окупантом).

Здійснивши офіційний моніторинг і аналіз поширюваної інформації, враховуючи публічну пропагандистську діяльність Ніколаєва В. В., спрямовану на виправдання і розпалювання війни РФ проти України, ворожнечі та ненависті проти українського народу, та інші дії, які загрожують національній та міжнародній безпеці, територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України, керуючись частиною другою статті 126 Закону України «Про медіа», Національна рада

ВИРІШИЛА:

1. Включити Ніколаєва Валерія Валерійовича до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці.

2. Звернутися до Міністерства культури та стратегічних комунікацій України щодо внесення Ніколаєва Валерія Валерійовича (рос. Николаева Валерия Валериевича) до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці.

3. Копію цього рішення надіслати Міністерству культури та стратегічних комунікацій України.

4. Виконання цього рішення покласти на департамент контролю, аналізу, стратегічного та регіонального розвитку, юридичне управління.

5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Національної ради М. Онопрієнка.

Голова

/підпис/

Ольга ГЕРАСИМ'ЮК

Відповідальний секретар

/підпис/

Олена НІЦКО